

Avfall Norges næringspolitiske plattform, 2023 - 2026

**Avfall
Norge**

Avfall Norge organiserer den norske gjenvinningsbransjen. Vi representerer over 200 ulike virksomheter innen ombruk, avfallshåndtering, gjenvinning og resirkulerte råvarer. Avfall Norge jobber næringspolitisk for å skape rammebetingelser som gjør at vi som samfunn kan nå nasjonale mål om en sirkulær økonomi.

Avfall Norge har tre politiske satsingsområder for perioden 2023–2026:

1. Vi må øke innsamlings- og gjenvinningsgraden

2. Vi må skape et marked for resirkulerte råvarer og sirkulære produkter

3. Vi må sikre et felles nordisk regelverk

Øke innsamlings- og gjenvinningsgraden

Norge har som mål at materialgjenvinningen skal **øke**. De senere årene har den totale materialgjenvinningsandelen av ordinært avfall gått noe ned. For husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall var EUs mål at 50 prosent skulle forberedes til ombruk eller gjenvinnes innen 2020, og målet øker til 65 prosent i 2035. Norge nådde ikke 2020-målet og det vil kreve sterke tiltak om vi skal nå de nye målene.

Mål gjenvinning
eller ombruk
innen 2035:

65%

Øke innsamlings- og gjenvinningsgraden

- Regjeringen må etablere en «**Nasjonal dataplattform for sirkulærøkonomi**», som løpende samler og tilgjengeliggjør standardisert data over avfallsmengder, materialstrømmer og ombruk.
- Regjeringen og Stortinget må **raskt implementere nytt EU-regelverk**; for økodesign, produsentansvar inkludert rapportering, for utsortering og for digitale produktpass.
- **Oppfølging må styrkes** ved å sikre implementering av regelverk, følge opp produsentenes ansvar, føre tilsyn, utarbeide veiledere, følge opp og slå ned på miljøkriminalitet.
- Stat og kommuner må sette av areal og investere i **økt kapasitet** for å ta imot avfall og klargjøre for materialgjenvinning og ombruk.
- Regjeringen må satse på gjenvinningsfaglig **kompetanse og grønne jobber** i sirkulærøkonomien.

Prioriterte tiltak

1. Regjeringen må gi Miljødirektoratet i oppdrag å sørge for at det lages en **nasjonal dataplattform for sirkulærøkonomi**.
2. Regjeringen må gjøre det obligatorisk med **differensierte avfallsgebyrer** for husholdninger og næringsliv som gjør det mer lønnsomt å kildesortere avfallet.
3. Regjeringen må innføre et målsatt innsamlingskrav for EE-avfall og øke innsamlingsmålet for bærbare batterier, samt innføre mer ambisiøse mål for **materialgjenvinning** av disse produktgruppene.
4. Regjeringen må innføre flere virkemidler for **økt sortering** av restavfall for å oppnå nasjonale mål for materialgjenvinning og forberedelse til ombruk.
5. Regjeringen må innføre et målrettet **produsentansvar** for tekstiler som stimulerer til lang levetid, redusert forbruk og økt materialgjenvinning.
6. Regjeringen må etablere et **opplæringsprogram** for sirkulærøkonomi i skolen.

Marked for resirkulerte råvarer og sirkulære produkter

Skal vi **lykkes** med å skape en sirkulærøkonomi, må det skapes et marked for resirkulerte råvarer og sirkulære produkter. Et marked forutsetter at det er økonomisk lønnsomt å bruke resirkulerte råvarer, enten som følge av krav og/eller som følge av at resirkulerte varer er billigere eller mer attraktive enn alternativene. Et velfungerende marked forutsetter også at resirkulerte varer og sirkulære produkter er tilgjengelige i ønsket omfang og kvalitet.

Skape marked for resirkulerte råvarer og sirkulære produkter

- Regjeringen må sette ned et utvalg som gjennomgår **lovverk og skatte- og avgiftssystemet**, slik at sirkulærøkonomi blir lønnsomt og enklere å gjennomføre i praksis.
- Regjeringen må **rapportere årlig** på sirkulærøkonomi, for eksempel i statsbudsjettets vedlegg «Regjeringens klimastatus og plan» ("Grønn Bok").
- **Offentlige innkjøp**: Stat og kommuner må gå foran og stille ambisiøse krav til andel resirkulerte materialer / ombrukte varer ved offentlige innkjøp.
- Krav og støtte til etablering av **digitale ressursbanker i de syv nøkkelverdikjedene**: elektriske og elektroniske produkter, batteri og kjøretøy, emballasje, plast, tekstiler, bygg og anlegg, vann og næringsstoffer.
- En kommende «nasjonal dataplattform for sirkulærøkonomi» må tilgjengeliggjøre data på en måte som sikrer **innovasjon og verdiskaping**.

Prioriterte tiltak

1. Regjeringen må sette ned et utvalg som gjennomgår **lovverk og skatte- og avgiftssystemet**, slik at sirkulærøkonomi blir lønnsomt og enklere å gjennomføre i praksis.
2. Regjeringen må innføre **krav** til design for sirkularitet på varer som settes på det norske markedet.
3. Regjeringen må sørge for etterspørsel etter resirkulerte materialer og sirkulære produkter i **offentlige anskaffelser**, gjennom at offentlige virksomheter pålegges å stille krav om det.
4. Regjeringen må i dialog med relevante bransjer etablere nasjonale **dataplattformer for avfallsressurser**, som legger til rette for ombruk i prioriterte verdikjeder. Dette gjelder særlig bygg og anlegg, hvor store avfallsstrømmer i dag ikke gjenbrukes.
5. Regjeringen må **rapportere årlig på sirkulærøkonomi** i vedlegg til statsbudsjettet.

Felles regelverk i Norden

Avfallshåndtering og gjenvinning innebærer store volum som må håndteres og gjenvinnes. Å gjøre dette effektivt forutsetter at store volum av ulike typer avfall behandles i industrialiserte prosesser som gir stordriftsfordeler, noe som krever betydelige investeringer i teknologi og anlegg. Norge er for lite til alene å utgjøre et marked hvor nødvendige investeringer blir lønnsomme for offentlige og private aktører. Derfor trenger vi Norden som felles arena og marked for å skape en ledende region i verden for sirkulærøkonomi. Å gå foran i sirkulærøkonomien vil skape grønne jobber, teknologiutvikling og eksportmuligheter.

Sikre felles regelverk i Norden

- EU-regelverk for sirkulærøkonomi må innføres **samtidig og på samme måte** i nordiske land.
- **Skatte- og avgiftsregimer må harmoniseres** slik at Norden fungerer som ett marked.
- Regjeringen må prioritere ressurser til **samarbeidsplattformer** mellom nasjonale myndigheter i nordiske land, for å fjerne barrierer for økt sirkularitet.
- Nasjonale myndigheter i de nordiske landene må publisere en **årlig nordisk rapport for sirkulærøkonomi** og utvikling av et felles marked.

Prioriterte tiltak

1. Regjeringen må fremlegge en **tidsplan for innføring av EU/EØS-regelverk** i norsk lovgivning og sikre samtidig innføring med de nordiske landene.
2. Regjeringen må jobbe for et **effektivt nordisk avfallsmarked**, gjennom felles regelverk, fjerning av barrierer og harmonisert skatte- og avgiftspolitik, ved hjelp av en nordisk arbeidsgruppe.
3. Regjeringen må ta initiativ til å etablere et **nordisk investeringsfond for teknologiutvikling** knyttet til økt materialgjenvinning, som kan gjøre Norden ledende på området.
4. Regjeringen må i samarbeid med de andre nordiske landene kartlegge behovet for sluttbehandling av **farlig avfall i Norden** fremover, og legge frem en plan for hvor og hvordan slik avfallsbehandling skal skje.
5. Regjeringen må ta initiativ til at de nordiske landene utgir en **felles årlig rapport om status for sirkulærøkonomi** i Norden.

The background is a solid dark blue. There are three abstract geometric shapes: a light blue triangle in the top right corner, a dark blue triangle in the middle right, and a large teal triangle in the bottom left corner.

**Avfall
Norge**